

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

DEPARTAMENT DE CULTURA I PATRIMONI

10637

Acord del Ple del Consell de Mallorca, de modificació de l'expedient de declaració de bé d'interès cultural de l'antic Palau de la Diputació, seu del Consell Insular de Mallorca

El Ple del Consell de Mallorca en sessió ordinària el dia 19 d'octubre de 2023, va adoptar entre d'altres el següent acord:

“Fets

1.- L'actual seu del Consell de Mallorca, antic Palau de la Diputació, va ser declarat BIC amb categoria de Monument per acord del Ple del Consell de 13 de maig de 2013 (BOIB 75, 28/05/2013; BOE 146, 19/06/2013), i com a tal, consta inscrita al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears amb el codi 07040-2-51-0-3053, i al Registre de Béns d'Interès Cultural de l'Estat amb el codi 28571.

L'expedient de declaració es va basar en la unitat de l'edifici neogòtic, i no tant en la vida de la institució. Per aquest motiu, es varen vincular a l'expedient només els béns mobles lligats a la construcció de l'edifici ja que aquests van lligats als valors de l'edifici, perquè foren concebuts amb aquest. També es varen incloure els esbossos dels vitralls, per formar part del procés de disseny de l'immoble.

2.- No obstant això, al punt 5. PRINCIPALS DIRECTRIUS D'INTERVENCIÓ I MESURES DE PROTECCIÓ, s'establí que *La resta d'elements mobles, tot i no formar part del disseny original de l'edifici, i per tant no quedar subjectes a aquesta declaració de BIC, s'hauran de conservar segons les determinacions que recomani l'inventari oficial de béns mobles propietat del Consell de Mallorca, i davant de qualsevol projecte de canvi d'ubicació, s'haurà de sol·licitar informe vinculant al tècnic responsable de les col·leccions de Béns mobles del CIM.*

3.- En aquest sentit, i a proposta de la Ponència Tècnica, la Comissió Insular de Patrimoni Històric en la sessió de 12 d'abril de 2022, acordà l'inici de la modificació de l'expedient de declaració de BIC de l'antic Palau de la Diputació, modificació consistent en deixar sense efecte allò que disposen els criteris d'intervenció pel que es refereix als béns mobles no vinculats al BIC, tenint en compte que d'acord amb allò que disposa la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, les declaracions de Bé d'Interès Cultural únicament han de fer referència als béns mobles que expressament hi queden vinculats.

Fonaments de dret

Primer.- En compliment d'allò que determina l'article 9 punt 3 de la Llei 12/1998 de 21 de desembre del Patrimoni Històric de les Illes Balears, es publicà al BOIB núm. 18, de 09/02/2023 l'obertura del tràmit d'informació pública d'un mes, no constant a l'expedient que se'n derivés la presentació d'al·legacions.

Tal i com estableix l'article 9.1.a) de la Llei 12/1998 de 21 de desembre del Patrimoni Històric de les Illes Balears, a l'expedient consta informe favorable d'una de les institucions consultives previstes a l'article 96 d'aquesta Llei, en concret, informe de la Universitat de les Illes Balears.

Així mateix, segons disposa l'art. 106 de la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma, es va sol·licitar a l'ajuntament de Palma l'emissió d'informe, informe que consta a l'expedient amb registre entrada núm. 18948, de 16/02/2023.

Segon.- L'article 10 de la Llei 12/1998 preveu que l'acord de declaració s'haurà d'adoptar pel Ple del Consell de Mallorca.

Tercer.- Prèvia proposta favorable de la Ponència Tècnica de Patrimoni Històric, la Comissió Insular de Patrimoni Històric de 23 de maig de 2023 ha acordat elevar al Ple del Consell Insular de Mallorca proposta de modificació de l'expedient de declaració de BIC de l'antic Palau de la Diputació, seu del Consell Insular de Mallorca.

Quart.- D'acord amb el Reglament Orgànic del Consell Insular de Mallorca, aprovat pel Ple de dia 12 d'abril de 2018, amb correcció d'errades materials aprovades pel Ple de 12 de juliol de 2018 (BOIB núm. 89, de 19/07/2018).

Atès l'exposat, es formula el següent

ACORD

I.- Modificar l'expedient de declaració de BIC de l'antic Palau de la Diputació, seu del Consell Insular de Mallorca, modificació que consisteix en afegir al punt I de l'acord de Ple de dia 11 d'abril de 2013 el següent paràgraf:

- No serà d'aplicació als béns mobles no vinculats expressament al Bé d'Interès Cultural el règim jurídic derivat d'aquesta declaració, i en especial, no serà d'aplicació allò que preveu el paràgraf quart del punt PRINCIPALS DIRECTRIUS D'INTERVENCIÓ I MESURES DE PROTECCIÓ DELS BÉNS MOBLES.

II.- Comunicar aquest acord a l'Ajuntament de Palma, publicar-ho al Butlletí Oficial de les Illes Balears i al Butlletí Oficial de Estat, anotar-ho al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears i a la vegada comuniqui al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin.

Tot això de conformitat amb l'informe proposat del Cap del Servei de Patrimoni Històric de dia 11 de maig de 2023, que s'adjunta i forma part integrant d'aquest acord, i amb els articles 7 i següents de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears."

Palma, 6 de novembre de 2023

La vicepresidenta primera i consellera executiva de Cultura i Patrimoni

Antònia Roca Bellinfante

ANNEX I**Informe proposat de 06 d'abril de 2023**

Núm. Exp:	185/2022
Interessat:	CONSELL DE MALLORCA
Objecte:	MODIFICACIÓ DE L'EXPEDIENT DE BÉ D'INTERÈS CULTURAL DEL PALAU DE LA DIPUTACIÓ, SEU DEL CONSELL DE MALLORCA
Localització	CARRER PALAU REIAL, 1
Municipi:	PALMA

INFORME PROPOSTA:**Antecedents:**

1.- En data 22 de març de 2022 es va remetre a Patrimoni Històric sol·licitud signada pel Secretari Tècnic de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística de modificació de l'expedient de Bé d'Interès Cultural del Palau de la Diputació, seu del Consell de Mallorca, respecte d'allò que afecta als béns mobles no inclosos a la declaració de Bé d'Interès Cultural.

2.- L'actual seu del Consell de Mallorca, antic Palau de la Diputació, va ser declarat BIC amb categoria de Monument per acord del Ple del Consell de 13 de maig de 2013 (BOIB 75, 28/05/2013; BOE 146, 19/06/2013), i com a tal, consta inscrita al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears amb el codi 07040-2-51-0-3053, i al Registre de Béns d'Interès Cultural de l'Estat amb el codi 28571.

L'expedient de declaració es va basar en la unitat de l'edifici neogòtic, i no tant en la vida de la institució. Per aquest motiu, es varen vincular a l'expedient només els béns mobles lligats a la construcció de l'edifici ja que aquests van lligats als valors de l'edifici, perquè foren concebuts amb aquest. També es varen incloure els esbossos dels vitralls, per formar part del procés de disseny de l'immoble.

3.- No obstant l'anterior, al punt 5. PRINCIPALS DIRECTRIUS D'INTERVENCIÓ I MESURES DE PROTECCIÓ, s'establí que *La resta d'elements mobles, tot i no formar part del disseny original de l'edifici, i per tant no quedar subjectes a aquesta declaració de BIC, s'hauran de conservar segons les determinacions que recomani l'inventari oficial de béns mobles propietat del Consell de Mallorca, i davant de qualsevol projecte de canvi d'ubicació, s'haurà de sol·licitar informe vinculat al tècnic responsable de les col·leccions de Béns mobles del CIM.*

4.- A la reunió de la Ponència Tècnica de Patrimoni Històric de dia 30 de març de 2022 es va sotmetre a la seva consideració la següent

proposta de modificació:

On diu:

“La resta d'elements mobles, tot i no formar part del disseny original de l'edifici, i per tant no quedar subjectes a aquesta declaració de BIC, s'hauran de conservar segons les determinacions que recomani l'inventari oficial de béns mobles propietat del Consell de Mallorca, i davant de qualsevol projecte de canvi d'ubicació, s'haurà de sol·licitar informe vinculant al tècnic responsable de les col·leccions de Béns mobles del CIM.”

Ha de dir:

“La resta d'elements mobles, tot i no formar part del disseny original de l'edifici, i per tant no quedar subjectes a aquesta declaració de BIC, s'hauran de conservar segons el que determinen les normes de conservació preventiva aplicables als centres museogràfics, i davant de qualsevol projecte de canvi d'ubicació, s'haurà de sol·licitar informe preceptiu a la persona tècnica responsable de la col·lecció museogràfica del Consell de Mallorca”

Aquesta proposta, amb aquesta modificació, fou aprovada per majoria dels membres de la Ponència Tècnica, i sotmesa a la consideració de la Comissió Insular de Patrimoni Històric, que en la seva sessió de dia 3 d'abril de 2022 la presidenta de la Comissió retirà aquest punt de l'ordre del dia.

5.- En data 6 d'abril de 2022, i fruit del debat sorgit a la Ponència Tècnica de 30 de març de 2022, qui subscriu formulà una nova proposta de modificació consistent en deixar sense efecte allò que disposen els criteris d'intervenció pel que es refereix als béns mobles no vinculats al BIC, tenint en compte que d'acord amb allò que disposa la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, les declaracions de Bé d'Interès Cultural únicament han de fer referència als béns mobles que expressament hi queden vinculats.

Dita proposta, prèviament informada favorablement per la Ponència Tècnica, fou aprovada per la Comissió Insular de Patrimoni Històric de dia 12 d'abril de 2022. En concret, la Comissió Insular adoptà el següent acord:

I.- Iniciar la modificació de l'expedient de declaració de BIC de l'antic Palau de la Diputació, seu del Consell Insular de Mallorca, modificació que consisteix en afegir al punt I de l'acord de Ple de dia 11 d'abril de 2013 el següent paràgraf:

- No serà d'aplicació als béns mobles no vinculats expressament al Bé d'Interès Cultural el règim jurídic derivat d'aquesta declaració, i en especial, no serà d'aplicació allò que preveu el paràgraf quart del punt PRINCIPALS DIRECTRIUS D'INTERVENCIÓ I MESURES DE PROTECCIÓ DELS BÉNS MOBLES.

II.- Comunicar aquest acord d'inici a l'Ajuntament de Palma, publicar-ho al Butlletí Oficial de les Illes Balears i al Butlletí Oficial de Estat, anotar-ho al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears i a la vegada comunicui al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin.

Tot això de conformitat amb l'informe proposta del Servei de Patrimoni Històric de 6 d'abril de 2022, que s'adjunta i forma part integrant d'aquest acord, i amb els articles 7 i següents de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears.

Aquest acord d'incoació fou publicat al BOIB núm. 53, de 21/04/2022 i al BOE núm. 104, de 02/05/2022.

6.- Durant la tramitació d'aquest expedient la Universitat de les Illes Balears, a l'empara d'allò que preveu l'art. 9.1.a de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, i l'ajuntament de Palma, segons disposa l'art. 106 de la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma, van emetre els seus respectius informes.

Així mateix, durant la fase d'audiència als interessats, la Sra. Catalina Andreu Mulet, tècnica en gestió i catalogació de la col·lecció museogràfica del Consell Insular de Mallorca, presentà escrit d'al·legacions.

Consideracions jurídiques respecte al contingut dels informes de la UIB i de l'ajuntament de Palma:

1.- Pel que fa a l'informe de la UIB, aquest es pronuncia favorablement a la proposta de modificació de l'expedient, *sempre que es compleixin les següents prescripcions obligatòries:*

- *Detallar quins punts dels textos normatius de referència (normes de conservació preventiva aplicables als centres museogràfics, principis generals i normativa en matèria de museus i col·leccions museogràfiques de les Illes Balears, Reconeixement com a Col·lecció Museogràfica del fons artístic del CIM...), estableixen el procediment a seguir davant els canvis d'ubicació i si exigeixen o no l'elaboració d'un informe favorable de la persona tècnica responsable.*

- En vista del debat que es va generar a la Ponència Tècnica i tenint en compte que el Servei de Patrimoni Històric l'esmenta com a indicatiu de la nova proposta, Enumerar les competències que, en l'actualitat, té assumides el conservador/a de la col·lecció museogràfica del CIM per tal d'assegurar que no es veuran afectades per la proposta del Servei de Patrimoni Històric.
- Tenint en compte que, segons el Catàleg de Funcions del Consell de Mallorca vigent, la "persona tècnica responsable" de la Col·lecció Museogràfica del Consell de Mallorca ha de tenir un perfil de tècnic/a superior arqueòleg/a i que la col·lecció es troba conformada, majoritàriament, per arts plàstiques i decoratives i, per tant, per béns no vinculats a l'àrea de coneixement de l'arqueologia, s'ha de modificar el perfil de la plaça, passant a ser tècnic/a superior historiador/a de l'Art.
- Elaboració d'un protocol d'intervenció en el que es detalli el procediment dels canvis d'ubicació dels béns no vinculats al BIC una vegada suspès el punt 5 de la declaració.

De la lectura íntegra d'aquest informe, i de les conclusions que s'acaben de transcriure, s'ha d'assenyalar que no hi ha un pronunciament clar sobre si és ajustada a dret la modificació puntual de l'expedient de declaració, és a dir, sobre si és o no ajustat a dret deixar d'aplicar el règim jurídic propi dels Béns d'Interès Cultural al béns mobles que no gaudeixen, no formen part, ni estan vinculats al Bé d'Interès Cultural. Gairebé tot l'argumentari va adreçat a determinar quins han de ser els mecanismes de protecció d'aquests béns mobles que no són BIC.

Hem de dir que coincidim totalment amb totes i cada una de les "prescripcions" que s'assenyalen, però totes elles són impròpies de l'expedient de Bé d'Interès Cultural, mai ha de formar part de l'expedient d'un Bé d'Interès Cultural allò que no està expressament declarat Bé d'Interès Cultural, i precisament l'abast i el motiu d'aquesta modificació és deixar clar que únicament i exclusivament formen part del Bé d'Interès Cultural aquells béns mobles que es varen vincular expressament.

Pel que fa a la protecció de la resta de béns mobles, els que no formen part de la declaració però que gaudeixen de la condició de integrants del patrimoni històric, és clar que la institució ve obligat al compliment del Decret 38/2019, de 17 de maig, pel qual s'estableixen els principis generals i la normativa complementària en matèria de museus i col·leccions museogràfiques de les Illes Balears, i del Reglament de Béns de les Entitats Locals, respectant així mateix les funcions que ostenta la persona que ocupa el lloc de treball de conservador i/o tècnic responsable, amb els protocols d'actuació que siguin adients per a una millora en la conservació d'aquests béns mobles.

Tot i que l'informe de la UIB "condiciona" el seu pronunciament favorable a aquestes "prescripcions" que res tenen a veure amb l'expedient de BIC (ja hem assenyalat que dins l'expedient de BIC únicament hi ha de formar part el que ha estat expressament declarat i/o vinculat al BIC), i atès que dites prescripcions són d'impossible compliment dins aquest expedient administratiu per contravenir la pròpia Llei 12/1998, de 21 de desembre, s'ha d'entendre emès informe favorable a la modificació proposada, sense que això suposi que el Consell Insular de Mallorca adequi les seves actuacions a les normes generals de conservació previstes sobre els béns mobles històrics artístics, estiguin o no declarats BIC.

2.- Pel que fa a l'informe emès per l'ajuntament de Palma, el seu pronunciament és desfavorable a la modificació de l'expedient de declaració de BIC, expedient incoat per la Comissió Insular de Patrimoni Històric de 12/04/2022.

Abans de res, assenyalat que aquest informe fa referència a la proposta de la Ponència Tècnica de Patrimoni Històric de 30 de març de 2022 i que fou retirada de la Comissió Insular de Patrimoni Històric de 3 d'abril de 2022, i no fa cap menció a l'acord de la Comissió Insular de Patrimoni Històric de 12 d'abril de 2022 d'incoació de l'expedient de modificació de l'expedient de Bé d'Interès Cultural del Palau de la Diputació, seu del Consell de Mallorca, respecte d'allò que afecta als béns mobles no inclosos a la declaració de Bé d'Interès Cultural.

En qualsevol cas, el contingut de l'informe, igual que l'informe de la UIB, tracta qüestions que res tenen a veure amb l'acord d'incoació de l'expedient, qüestions relatives a qui ha de ser el tècnic responsable de les col·leccions del Consell Insular, quin ha de ser el seu perfil professional, i qui té aquestes competències a la Relació de Llocs de Treball de la institució.

Si bé compartim el que s'exposa a l'informe respecte d'aquests qüestions, s'ha de concloure que les mateixes no es poden tenir en compta a l'hora de formular la corresponent proposta essent que no formen part de l'objecte de l'expedient.

Consideracions jurídiques respecte a les al·legacions formulades per la Sra. Catalina Andreu Mulet:

El contingut d'aquestes al·legacions van en la mateixa línia que els dos informes ja esmentats. Fa un repàs ben acurat de la regulació del Fons d'Art del Consell Insular, de qui és la persona que ostenta les competències en la seva conservació, d'acord amb la Relació de Llocs de Treball i amb el Catàleg de Funcions, i quin és l'abast i les funcions de la tècnica conservadora dels béns històrics del Consell Insular.

Sobre la incoació de l'expedient de modificació puntual de l'expedient de declaració de BIC del Palau de la Diputació, a l'al·legació setena d'aquest escrit d'al·legacions s'assenyala que *La modificación puntual del acuerdo de declaración de BIC del edificio del antiguo Palacio de la Diputación en el expediente de referencia, tiene por objeto el cambio de régimen jurídico de los bienes muebles, no expresamente vinculados al BIC.*

No podem estar d'acord amb aquesta afirmació, atès que el motiu, únic, d'aquesta modificació és que l'expedient de declaració de BIC únicament es refereixi als béns mobles que gaudeixen de la declaració de BIC (als mobles vinculats a l'immoble). Aquesta referència als béns

mobles no vinculats al BIC que ara es proposa suprimir, tanmateix no suposava l'aplicació del mateix règim jurídic previst per als béns mobles que sí tenen la consideració de BIC.

La proposta, insistim, fa referència a afegir un paràgraf al punt primer de l'acord de declaració consistent en que no és d'aplicació als béns mobles no vinculats expressament al BIC el règim jurídic derivat de l'expedient de declaració, i en especial, no és aplicable el paràgraf dels criteris d'intervenció als béns mobles que especifica la necessitat d'informe vinculant del tècnic responsable de les col·leccions de béns mobles del Consell.

Però és del tot evident que, al marge de l'expedient de BIC, els béns mobles historicoartístics que formen part de la col·lecció museogràfica del Consell Insular de Mallorca, estiguin o no expressament vinculats al BIC, estan sotmesos al que disposa el Decret 38/2019, de 17 de maig, pel qual s'estableixen els principis generals i la normativa complementària en matèria de museus i col·leccions museogràfiques de les Illes Balears, així com el Reglament de Béns de les Entitats Locals, atès que formen part del corresponent Inventari de Béns.

Per tot l'exposat, s'han de desestimar aquestes al·legacions, sense deixar de banda que el Consell Insular de Mallorca ve obligat al compliment de les directrius de conservació en relació als seus béns amb valor historicoartístic, amb independència de si els mobles estan o no vinculats al BIC o formen part de la col·lecció museogràfica, observant així mateix la seva Relació de Llocs de Treball i el Catàleg de Funcions pel que fa a la persona competent en matèria de gestió i catalogació de col·leccions artístiques.

Ateses les anteriors consideracions, es formula la següent proposta d'acord:

I.- Modificar l'expedient de declaració de BIC de l'antic Palau de la Diputació, seu del Consell Insular de Mallorca, modificació que consisteix en afegir al punt I de l'acord de Ple de dia 11 d'abril de 2013 el següent paràgraf:

- No serà d'aplicació als béns mobles no vinculats expressament al Bé d'Interès Cultural el règim jurídic derivat d'aquesta declaració, i en especial, no serà d'aplicació allò que preveu el paràgraf quart del punt PRINCIPALS DIRECTRIUS D'INTERVENCIÓ I MESURES DE PROTECCIÓ DELS BÉNS MOBLES.

II.- Comunicar aquest acord a l'Ajuntament de Palma, publicar-ho al Butlletí Oficial de les Illes Balears i al Butlletí Oficial de Estat, anotar-ho al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears i a la vegada comuniqui al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin.

Tot això de conformitat amb l'informe proposta del Cap del Servei de Patrimoni Històric de dia 11 de maig de 2023, que s'adjunta i forma part integrant d'aquest acord, i amb els articles 7 i següents de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears.